

HAZİRAN 2019

Takvim ve Öngörüler

- Dünya Ekonomisi Daha Yavaş Büyüyecek
- G-20 Zirvesi Bekleniyor
- ABD-İran Gerginliği
- Türkiye-ABD İlişkileri Kritik Süreçte
- İstanbul Seçimleri Siyasete ve Ekonomiye Yön Verecek

İçindekiler:

Beklentiler	1
Takvim	2
Öngörüler	3
Blgj Yönetimi	4

Dünya Ekonomisinde Beklentiler

Küresel Ekonomide Yavaşlama Endişesi

Küresel ekonomide ivme kaybı giderek daha derin bir yavaşlama endişesine dönüşmeye başlamıştır. Ekonomide ivme kaybına neden olan ticarette korumacılık önlemlerine bir çözüm bulunamamış ve tam tersine yeni önlemler alınmıştır. Buna bağlı olarak dünya ticaretinde yılın ilk yarısında küçülme yaşanmaktadır. Ticarette belirsizlik yanı sıra jeopolitik gerginlikler ve yaptırımlar da olumsuz etki yaratmaktadır. Yılın ikinci yarısına girerken küresel ekonomide yüzde 2,6 olan ana büyüme senaryosunun altında kalınacağı endişeleri artmaya başlamıştır.

Japonya'da Kritik G-20 Zirvesi

Haziran ayı sonunda G-20 liderler zirvesi Japonya'da yapılacaktır. Bu zirve yaşanan bir çok sorunun çözümü için fırsat olarak görülmektedir. Bu nedenle zirve kritik bir öneme sahip olmuştur. Öncelikle ABD ile Çin arasında uzayan görüşmelerde nihayete erilmesi ve bir ticaret anlaşması yapılması beklentisi bulunmaktadır. Diğer yandan Suriye ve İran konuları ABD ile diğer ülkeler arasında önemli gündem maddeleri olacaktır. Küresel ekonomik yavaşlama karşısında ülkelerin alacakları tutumda dünya ekonomisi için belirleyici olacaktır.

Orta Doğu'da Gerginlik Artıyor

ABD'nin İran'a uyguladığı yaptırımları İran'ı ekonomik ve sosyal olarak giderek daha çok etkilemeye başlamıştır. ABD ilave olarak İran'ın metal ve petro-kimya endüstrisi için de yeni yaptırımlara başlamıştır. Yaptırımlar artarak sürerken İran ile ABD ve Körfez ülkeleri arasındaki gerginlik te tırmanmaktadır. Yine haziran ayında İsrail-Filistin sorununun çözümü için ABD tarafından hazırlanan yüzyılın projesi olarak isimlendirilen barış planının açıklanması beklenmektedir. Filistin'in şimdiden ret ettiği plan orta doğuda yeni gerginlikler yaratacaktır.

Türkiye Ekonomisinde Beklentiler

Türkiye-ABD İlişkileri Sıkıntılı

Türkiye ile ABD ilişkileri son iki yıldır yaşanan gerginlikler ardından daha sıkıntılı ve kritik bir sürece girmiştir. Türkiye'nin S-400 füzeleri satın alması karşısında ABD daha net bir tutum sergilemeye başlamıştır ve muhtemelen Türkiye kademeli yaptırımlar ile karşı karşıya kalacaktır. G-20 zirvesinde Trump-Erdoğan görüşmesi sorunun çözümü için bir fırsat olarak görülmektedir. Ancak her iki tarafı da ikna edecek bir çözüm bulunamaması halinde uygulanacak olası ABD yaptırımları hem yeni finansal şoklar yaşanmasına hem de ekonominin daha da bozulmasına neden olabilecektir. Süreç haziran ayı sonuna kadar olumsuz fiyatlanmaya devam edecektir.

İstanbul Seçimleri Yeni Milat

İstanbul yerel seçimleri 23 Haziran tarihinde yenilenecektir. İstanbul yerel seçim sonuçları yeni bir milat olacaktır.

Öncelikle erteleme ile ortaya çıkan ekonomideki belirsizlikler sona erecektir. Yine ekonomide yaşanan bekle-gör dönemi de bitecektir.

Bununla birlikte seçim sonuçları yeni siyasi gelişmelere de açık olacaktır. Cumhurbaşkanlığı adayının kazanması halinde iş dünyasının beklentisi acilen ekonomiye dönülmesi ve yapısal reformlara ağırlık verilmesidir. Millet ittifakı adayının kazanması halinde ise cumhurbaşkanının geleceği, kabin değişikliği, iktidar partisinde yenilenme ve hatta bir erken seçim bile gündeme gelebilecektir.

İstanbul seçim sonuçları yılın geri kalanında ekonomik gelişmelerde de belirleyici olacaktır.

Ekonomide Dengelenme Çabası Sürüyor

2018 yılı ağustos ayında uygulama başlanan yeni

ekonomi programının temel hedefi olan ekonomide dengelenmeye yönelik çabalar devam etmektedir. Bu çerçevede iktisadi faaliyetlerde daralma halen devam etmektedir. Özellikle yılın ikinci çeyreğinde beklentilerin altında bir büyüme gerçekleşmektedir. 8 fiyatlamaları etkileyecektir.

Merkez Bankası Faiz Kararı Bekleniyor

TC. Merkez Bankası 12 Haziran tarihinde faiz toplantısı yapacaktır. Genel beklenti faizlerin değişmeyeceği yönündedir. Ancak nisan ve mayıs aylarında enflasyonda yaşanan düşüşler ardında merkez bankası faiz indirimi sürpriz olmayacaktır.

Faiz kararında döviz kurlarının olası tepkisi de etkili olacaktır. Merkez bankası faiz değişikliği yapmasa bile bundan sonrası için önemli mesajlar verecektir ve fiyatlamaları etkileyecektir.

HAZİRAN 2019 Ekonomi-Dış Politika-Siyaset Takvimi						
Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
3 TÜRKİYE MAYIS AYI TÜFE-ENFLASYON YURTIÇİ ÜFEVERİSİ TÜRKİYE ÇİN AB ABD MAYIS AYI PM-İSM İMALAT VERİLERİ	4	5 AVRUPA İNSANAYI PERAKENDESATIŞ VERİSİ	6 ECB AVRUPA MERKEZ BANKASI FAİZ KARARI	7 ABD MAYIS AYI İŞSİZLİK VERİSİ	8	9
10	11	12 TOMB MERKEZ BANKASI FAİZ KARARI	13 AVRUPA İNSANAYI SANAYİ ÜRETİM VERİSİ	14 TÜRKİYE İNSANAYI CARI AÇIK VERİSİ ABD MAYIS AYI PERAKENDESATIŞ VE SANAYİ ÜRETİM VERİSİ	15	16
17 TÜRKİYE MART AYI İŞSİZLİK VERİSİ TÜRKİYE MAYIS AYI KONUT SATIŞ VERİSİ	18 TÜRKİYE İNSANAYI SANAYİ ÜRETİM VE PERAKENDE SATIŞ VERİSİ	19 FED ABD MERKEZ BANKASI FAİZ KARARI BOJ JAPONYA MERKEZ BANKASI FAİZ KARARI	20 TÜRKİYE HAZİRAN AYI TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ BOE İNGİLTERE MERKEZ BANKASI FAİZ KARARI	21 TÜRKİYE HAZİRAN AYI REEL KESİM VE SEKTÖREL GÜVEN ENDEKSLERİ TOMB HAZİRAN AYI KAPASİTE KULLANIM ORAN	22	23
24	25 OPEC ZİRVESİ	26	27 TÜRKİYE HAZİRAN AYI EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ	28 TÜRKİYE MAYIS AYI DIŞTİCARET VERİSİ	29	30

28-29 Haziran'da G-20 zirvesi Japonya'da toplanacak
 23 Haziran İstanbul yerel seçimi yenilenecek
 AB Zirvesi Birliğin geleceğine yön verecek
 Suriye'de idlib ve kuzey bölgesi riskleri devam ediyor
 Haziran ayında İsrail-Filistin sorununa çözümün taşıyan yüzyılın projesinin ekonomi ayağı Bahreyn'de toplanacak
 18 Haziran tarihinde Trump yeni dönemi için Başkanlık adaylığını açıklayacak
 Otomotiv, Beyaz eşya ve mobilya sektörlerinde vergi indirimleri Haziran ayı sonunda bitecek

Mali Göstergelerde Öngörüler

Türk Lirası Riskleri İyimser Fiyatlıyor

Türk lirasının değeri üzerinde para politikası, makro ekonomik gelişmeler ve riskler belirleyici olmaktadır. Sıkı para politikası Türk lirasını desteklemektedir. Makro ekonomik göstergelerde sınırlı iyileşmeler henüz Türk lirası üzerinde etkili değildir. Esas etkiyi ise başta ABD ile olan ilişkilerden kaynaklanan siyasi ve jeopolitik riskler yapmaktadır. Bu risklerin gerçekleşme olasılığı da artmaktadır. Ancak Türk lirasında riskler halen iyimser beklentiler ile fiyatlanmaktadır ve bu yaklaşım Türk lirasında yeni sıçramalara yol açabilecektir.

TL Faizler Durağanlaştı

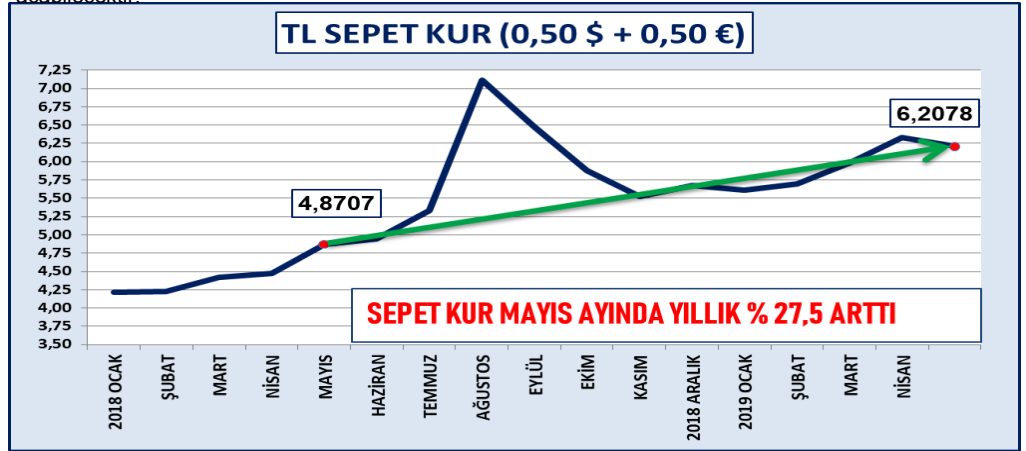
Nisan ve mayıs ayında TL faizlerde yaşanan artışlar durağanlaşmıştır ve aşağı yönlü bir baskı ortaya çıkmıştır. Nisan ve mayıs ayları enflasyon oranlarındaki düşüşe bağlı olarak faizlerde gerileme beklentisi güç kazanmaktadır. Ancak TL faizler üzerinde etkili olan riskler giderek artmaktadır ve bu artış henüz TL faizlere yansımamıştır. Muhtemelen TL faizler yılın ikinci yarısında yeniden yukarı yönlü olacaktır.

Petrol ve Emtia Fiyatları Geriliyor

Küresel ekonomide ivme kaybının ve yavaşlamanın daha kuvvetli olacağı beklentileri ve endişeleri ile petrol ve emtia fiyatları gerilemeye başlamıştır. ABD ile Çin arasındaki ticaret müzakerelerinin sonuçlanamaması da emtia fiyatlarını düşürmektedir. ABD ile Çin anlaşamazlar ise petrol ve emtia fiyatlarında gerileme devam edecektir. ABD merkez bankasının yavaşlama karşısında faiz indireceği beklentisi de artmaya başlamıştır ve dolar güç kazanmaya ara vermiştir.

- **Türk Lirasında Değer Kaybı Baskısı Sürüyor**
- **TL Faizler Durağanlaştı**
- **Emtia Fiyatları Zayıflıyor**
- **Dolar Güçlenmesine Ara Verdi**

Türk Lirası Sepet Kurda Dalgalanma"

Reel Sektör ve İktisadi Faaliyetlerde Beklentiler

İktisadi faaliyetlerde mayıs ayında yeniden bir durağanlık yaşanmıştır. Ayrıca güven ve beklentilerde sert düşüşler olmuştur. İktisadi faaliyetler genel seviyesi halen oldukça düşük gerçekleşmektedir. İstanbul yerel seçimlerinin yenilenmesi ve bunun mali göstergeler üzerinde yarattığı artış baskısı ile ekonomide yeni bir bekle-gör dönemi oluşmuştur. Muhtemelen bu dönem 23 Haziran tarihine kadar sürecektir. İktisadi faaliyetlerin üretim tarafında imalat sanayi kapasite kullanım oranı 1,3 puan artarak yüzde 76,3'e yükselmiştir. Buna karşın İstanbul Sanayi Odası sanayi PMI verisi ise 1,5 puan düşerek 45,3'e gerilemiştir. Üretimdeki gerilemede özellikle yeni iç siparişlerdeki yetersizlik etkili olmuştur. İhracat siparişlerdeki yavaşlama ise daha sınırlı kalmıştır. Hizmetler, perakende ve inşaat sektörlerinde işler mayıs ayında mevsimsellik ile sınırlı bir artış göstermiştir. Turizm hizmetler

sektöründe toparlanmayı sürüklemektedir. İnşaat sektöründe mevcut inşaat işlerinde sınırlı artış yaşanmıştır. Perakende sektöründe ise ramazan ve bayram öncesi etkisi ile faaliyetler daha hareketli olmuştur. Otomotiv, konut ve dayanıklı tüketim malları ile tüketici elektroniği satışlarında ise gerileme sürmektedir. İhracat artışı mayıs ayında bayram öncesi yüklemeler ile daha hızlı artmıştır. Buna karşın ithalatta sert daralma devam etmektedir. İktisadi faaliyetlerin halen zayıf kalması ithalat talebini ötelemektedir. Kurlardaki yeni artışlar da ithalat talebini sınırlamıştır.

Banka kredilerindeki yavaşlama mayıs ayında da sürmüştür. Nisan ve mayıs aylarında bankalar kredi faiz oranlarını da artırmışlardır. Kredi faizlerindeki artışlar talebi de sınırlamaktadır. Reel sektör finansal sıkışıklık, maliyet artışları, zayıf iç talep ve

görece canlı dış talepten oluşan zorlu koşullar içinde faaliyetlerini sürdürmeye devam etmektedir. İktisadi faaliyetler 23 Haziran İstanbul seçimlerinin yenilenmesi kararı ile yılın ikinci çeyreğinde de istenilen toparlanmayı gösterememiştir. Haziran ayında uzun bayram tatili, babalar günü, eğitim döneminin sona ermesi gibi geleneksel takvimin yarattığı harcamalar görülecektir. Diğer iktisadi faaliyetler ise zayıf kalacaktır.

İktisadi faaliyetlerin yılın geri kalanında ne yönde gelişeceğinde ise ekonomi politikaları dışında iki unsur belirleyici olacaktır. Ekonomide sadece mevcut dengelenme politikaları ile iyileşme zaman alacaktır. İstanbul seçimleri sonuçları siyasi belirsizliği ne kadar ortadan kaldıracak, bu sonucu ile etkili olacaktır. ABD ile ilişkilerin seyri de ekonomide, mali göstergelerde ve iktisadi faaliyetlerde belirleyici olacaktır.

- **İktisadi Faaliyetlerde Küçülme Yavaşlayarak Sürüyor**
- **İmalat Sanayi Üretiminde Düşüş**
- **İç Pazarda Talep Zayıf Kalmaya Devam Ediyor**
- **Siyasi ve Dış Politik Gelişmeler İktisadi Faaliyetlere de Yön Verecek**

Ekonomi ve Strateji Danışmanlık Hizmetleri

Sergül Sokak Saral Sitesi
C Blok Kat:3 Daire:10
Gayrettepe/İSTANBUL

TELEFON:
(212) 3528795

E-MAIL:
info@esdh.com.tr

ECONOMY AND STRATEGY CONSULTANCY SERVICES

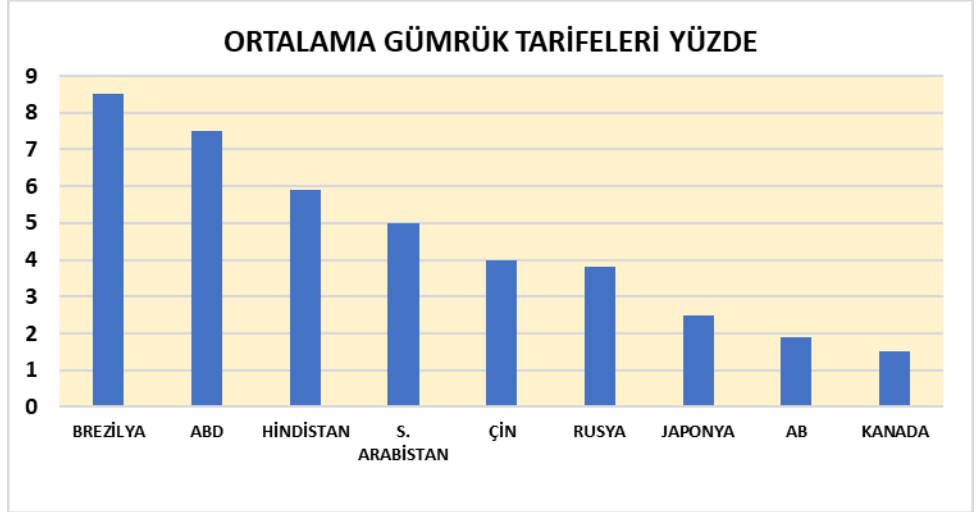
ESDH

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

Web Adresi
www.esdh.com.tr

Dr.Can Fuat Gürleşel
can@esdh.com.tr

Bilgi Yönetimi GÜMRÜK TARİFELERİ

- ABD ile Çin arasında yaşanan ticarete korumacılık savaşı sonucu ABD'nin tüm ithal ürünler için ortalama gümrük tarifeleri yüzde 7,5'a kadar yükselmiştir. ABD dünyanın en büyük ithalatçısı olarak gelişen ülkeler seviyelerinde gümrük vergisi uygulayarak hale gelmiştir.
- Brezilya, Hindistan, S. Arabistan, Çin ve Rusya göreceli olarak yüksek gümrük vergileri uygulamaya devam etmektedir. Japonya, AB ülkeleri ve Kanada ise düşük gümrük vergileri uygulayarak ticareti desteklemektedirler.
- ABD ile Çin arasında anlaşma sağlanamaması halinde ticarete korumacılık önlemlerinin yayılma ve gümrük vergilerinin topyekün artma ihtimali bulunmaktadır.

TEMEL GÖSTERGELER

	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS
Dolar/TL	6,0010	5,5080	5,1663	5,2905	5,2203	5,3273	5,6386	5,9671	5,8718
Euro/TL	6,9631	6,2486	5,8784	6,0530	5,9979	6,0685	6,3302	6,6851	6,5438
Euro/Dolar	1,1605	1,1312	1,1320	1,1470	1,1449	1,1372	1,1219	1,1215	1,1171
MBPpolitika Faizi %	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00
Gösterge Tahvil Faizi %	25,82	24,42	20,26	19,73	18,39	18,79	21,19	22,88	24,97
Cari Açık Yıllık Milyar \$	45,4	38,9	33,4	27,1	20,7	17,0	12,8		
TÜFEYıllık %	24,52	25,24	21,62	20,30	20,35	19,67	19,71	19,50	18,71
Toplam Krediler Milyar TL	2.587,7	2.462,7	2.385,2	2.394,4	2.377,4	2.421,6	2.517,7	2.564,3	2.583,0
Brent Petrol Varil Dolar	82,73	75,47	59,46	53,80	60,84	66,31	67,21	70,91	61,99
Dow Jones Endeksi	26.458	25.116	25.538	23.327	25.000	25.916	25.929	26.593	24.815
BST-100 Endeksi	99.957	90.201	95.416	91.270	104.074	104.530	93.784	95.416	90.590